
QUICKSCAN ECOLOGISCH ONDERZOEK INBREIDINGSLOCATIE 'T POLLETJE, OLST'

*Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van artikel 75
van de Flora- en faunawet*

COLOFON

Titel: **'Quickscan ecologisch onderzoek inbreidingslocatie 't Polletje, Olst'**

Subtitel: Inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader van Artikel 75 van de Flora- en faunawet

Status: Eindrapport

Datum: 4 februari 2005

Auteurs: drs I. Veeman & ing M. van der Sluis

Kaartmateriaal: ing M. van der Sluis

Opdrachtgever: Stedebouwkundig adviesbureau Witpaard partners,
Contactpersoon B.T. Kiestra

EcoGroen Advies BV

Stationsweg 5
Postbus 625
8000 AP
Zwolle

T: 038 423 64 64
F: 038 423 64 65
E: info@ecogroen.nl
I: www.ecogroen.nl

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting

1	Inleiding.....	1
1.1	Aanleiding en doelstelling	1
1.2	Algemene opzet	1
1.3	Planvorming.....	1
2	Gebiedsgericht natuurbeleid	3
2.1	Inleiding.....	3
2.2	Ecologische Hoofdstructuur (EHS).....	3
2.3	Europese Habitatrichtlijngebieden.....	3
2.4	Europese Vogelrichtlijngebieden	4
2.5	Beschermde Natuurmonumenten.....	4
2.6	Provinciaal beleid: natuur buiten de EHS	4
3	Flora en fauna van het onderzoeksgebied	5
3.1	Methode	5
3.2	Flora en vegetatie.....	5
3.3	Zoogdieren	6
3.4	Broedvogels.....	6
3.5	Amfibieën en Reptielen.....	6
3.6	Vissen	7
3.7	Ongewervelden	7
4	Beschermingsregimes aangetroffen of mogelijk aanwezige flora en fauna ...	8
4.1	Inleiding	8
4.2	'Algemene soorten'	8
4.3	'Overige soorten (Gedragscode)'.....	9
4.4	'Soorten van Bijlage I AMvB Artikel 75'.....	9
4.5	'Alle van nature voorkomende vogelsoorten'	9
5	Conclusies & Aanbevelingen	10
6	Geraadpleegde bronnen	11

BIJLAGEN

I	Soortenlijst
II	Inventarisatiekaart flora en fauna
III	Wet- en regelgeving

2.4 Europese Vogelrichtlijngebieden

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Vogelrichtlijngebieden. Vogelrichtlijngebied 'IJssel' ligt op een afstand van ca. 825 meter van het plangebied.

Het Vogelrichtlijngebied 'IJssel' is van groot belang als broed-, foerageer-, overwinterings- en rustgebied in de trekzone van vogelsoorten en kwalificeert zich vanwege Kleine zwaan, Kogans, Smient, Slobeend, Meerkoet, Grutto, Wilde zwaan, Kwartelkoning en IJsvogel.

Het omliggende (akkerbouw)gebied rond het Vogelrichtlijngebied wordt door Kogans, Kleine zwaan en Wilde zwaan gebruikt als foerageergebied. Als een belangrijk foerageergebied voor Kogans, Kleine zwaan en Wilde zwaan wordt aangetast, kan er sprake zijn van een externe werking met significante effecten.

De bouwlocatie is echter niet te beschouwen als geschikt foerageergebied voor ganzen en zwanen. Ook een eventuele uitstralende werking wordt uitgesloten. Door het gesloten karakter en de geïsoleerde ligging vormt het plangebied en haar omgeving geen geschikt foerageergebied voor ganzen en zwanen.

Significante effecten op dit Vogelrichtlijngebied zijn daarom niet aan de orde en van externe werking is derhalve geen sprake.

2.5 Beschermd Natuurmonumenten

De Olsterwaarden, behorende tot Beschermd Natuurmonument 'IJsseluiterwaarden' is het meest dichtbij gelegen Beschermd Natuurmonument, gelegen op een afstand van ca. 825 meter. Het is een vochtig gebied met oude rivierarmen, hooilanden en rietlanden.

Gezien de grote afstand tot dit gebied en tussenliggende bebouwing van Olst zullen de kenmerken van dit gebied niet aangetast worden door de realisatie van de ruimtelijke ingreep.

2.6 Provinciaal beleid: natuur buiten de EHS

Het plangebied behoort volgens het Streekplan van de Provincie Overijssel (Provincie Overijssel, 2001; Natuurinformatiekaart A) niet tot 'weidevogelgebied' en 'ganzengebied en/of gebied voor andere wintergasten'.

Een aantasting van 'weidevogelgebied' of 'ganzengebied en/of gebied voor andere wintergasten' - belangrijke natuurwaarden buiten de EHS - is niet aan de orde.

3

FLORA EN FAUNA VAN HET ONDERZOEKSGBIED

3.1 Methode

Het plangebied is op 19 september en 6 oktober 2004 bezocht. Daarbij zijn voor zover mogelijk de volgende soortgroepen geïnventariseerd: hogere planten, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en ongewervelden (met name mieren, vlinders en libellen).

Daarnaast is zorgvuldig gekeken naar mogelijk aanwezige soorten op basis van terreinkenmerken, landgebruik en enige verspreidingsgegevens (zie: 'Geraadpleegde bronnen').

De gehanteerde methoden voor het vaststellen van de aanwezigheid van de soorten zijn voor zover mogelijk de gangbare standaarden, zoals deze door de PGO's geadviseerd worden. Uit oogpunt van efficiëntie is niet elke soortgroep dekkend geïnventariseerd maar is gericht gezocht naar en gerapporteerd over die soorten, die in het kader van dit onderzoek relevant zijn. Speciale aandacht ging uit naar wettelijk beschermde planten- en diersoorten en soorten van de Rode lijsten.

De belangrijkste waarnemingen zijn opgesomd in de soortenlijst in Bijlage I en weergegeven op de inventarisatiekaart in Bijlage II. Hieronder worden ze kort besproken.

In Hoofdstuk 4 wordt nader in gegaan op de beschermingsregimes van de aangetroffen soorten en welke consequenties dit kan hebben voor de beoogde ruimtelijke ingrepen.

3.2 Flora en vegetatie

Soorten

Er is één beschermde plantensoorten aangetroffen, namelijk Kleine maagdenpalm. Kleine maagdenpalm is naar verwachting aangeplant. Daarnaast is Rode Lijst-soort Wilde tijm aangetroffen op het opslagterrein. Deze soort is hier waarschijnlijk terecht gekomen door machines die werkzaam zijn op het terrein.

Gezien de terreingesteld/ soortensamenstelling zijn verder geen beschermde soorten/ soorten van de Rode Lijst te verwachten.

Vegetatie

De aangetroffen vegetatie is onder te verdelen in verschillende oecologische groepen. De meest kenmerkende groepen zijn in de onderstaande tekst weergegeven:

- Oecogroep 1, Onkruiden (o.a. Zwarte nachtschade, Smal streepzaad, Grote weegbree, Engels raaigras, Canadese fijnstraal, Canadese guldenroede, Bijvoet en Boerenwormkruid)
- Oecogroep 2, Storings- en natte pionierplanten (o.a. Witte klaver en Watermuur)
- Oecogroep 4d 'Planten van natte ruigten' (o.a. Gewone smeewortel en Haagwinde)
- Oecogroep 5 Planten van vochtige en natte bemeste graslanden (o.a. Gewone paardenbloem, Scherpe boterbloem, Rode klaver en Madelief)
- Oecogroep 6d, Planten van droge, zure graslanden (Wilde tijm en Sint Janskruid)
- Oecogroep 8b, Planten van voedselrijke zomen (o.a. Grote brandnetel, Zevenblad, Heggenwikke, Geel nagelkruid en Fluitenkruid)
- Oecogroep 9b, Planten van droge, voedselrijke bossen (Kleine maagdenpalm, Klimop, Zomereik en Beuk)

3.3 Zoogdieren

Vleermuizen

In het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Mogelijk zijn wel vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in het landhuis en een aantal bomen rond het landhuis. Daarnaast wordt verwacht dat het plangebied ook wordt gebruikt als foeragegebied van vleermuizen.

Overige zoogdieren

Naast vleermuizen zijn nog vijf beschermde zoogdiersoorten aangetoond, namelijk, Egel, Rosse woelmuis, Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis. Deze soorten hebben verspreid in het plangebied vaste verblijfplaatsen in de ondergroei van de aanwezige beplanting.

3.4 Broedvogels

Hoewel het veldonderzoek buiten het broedseizoen van broedvogels heeft plaatsgevonden, is op basis van terreingesteldheid, aangetroffen nestrestanten en aangetroffen vogelsoorten, wel een goede inschatting te maken van de aanwezige broedvogels.

Zo zijn soorten als Roodborst, Zwartkop, Heggenmus, Zwarte kraai, Tjiftjaf, Boomkruiper, Boomklever, Winterkoning, Vink, Pimpelmees, Koolmees, Merel, Spreeuw en Houtduif als broedvogels te verwachten in het plangebied. Van de laatste drie soorten zijn nestrestanten aangetroffen.

3.5 Amfibieën en Reptielen

Amfibieën

In het plangebied is Gewone pad aangetroffen. Daarnaast is op basis van terreingesteldheid en mondelinge informatie van bewoners ook Bruine kikker te verwachten.

Bruine kikker en Gewone pad zijn alleen overwinterend in het plangebied te verwachten. Voortplanting is uitgesloten vanwege het ontbreken van oppervlaktewater. Als overwinteringsgebied voor beide soorten worden ruigte en ruimten onder stenen, tegels, houten balken e.d. gebruikt.

Kleine watersalamander is niet te verwachten in het plangebied. Ondanks het keren van stenen, tegels, balken en planken is het voorkomen van deze soort niet aangetoond. Daarnaast hebben bewoners nog nooit salamanders waargenomen.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Ook in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen populaties reptielen aanwezig (Bron: RAVON en Natuurloket).

Door het omliggende patroon van drukke verkeerswegen zijn reptielen ook niet te verwachten.

3.6 Vissen

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied zijn vissoorten afwezig.

3.7 Ongewervelden

Er zijn geen beschermde vlinders, libellen en mieren of soorten van de Rode Lijst aangetroffen in het plangebied. Alleen algemeen voorkomende vlindersoorten als Bont zandoogje en Klein koolwitje zijn in het plangebied aangetroffen. Voor beschermde soorten en soorten van de Rode Lijst ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied en de directe omgeving.

4 BESCHERMINGSREGIMES AANGETROFFEN OF MOGELIJK AANWEZIGE FLORA EN FAUNA

4.1 Inleiding

In de wetwijziging van de Flora- en faunawet die volgens aankondiging in de eerste maanden van 2005 van kracht zal worden, is onderscheid gemaakt tussen een aantal beschermingsregimes. Het beschermingsregiem waarbinnen een plant- of diersoort valt, bepaalt òf en onder welke voorwaarden ontheffing verkregen kan worden, indien als gevolg van de beoogde activiteiten schade aan de soort ontstaat.

De beschermingsregimes zijn naar oplopende mate van bescherming:

1. 'algemene soorten'
2. 'overige soorten (Gedragscode)'
3. 'soorten van Bijlage I AMvB Artikel 75 waaronder soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV'
4. 'alle van nature voorkomende vogelsoorten'

Meer informatie over deze beschermingsregimes is te vinden in bijlage III van dit rapport.

In dit hoofdstuk worden de aangetroffen (of mogelijk aanwezige) beschermde soorten en de mogelijke consequenties, besproken op basis van hun beschermingsregiem.

4.2 'Algemene soorten'

De aangetroffen soorten die onder dit beschermingsregime vallen zijn Kleine maagdenpalm, Gewone pad, Bruine kikker, Bosmuis, Egel, Huisspitsmuis, Veldmuis en Rosse woelmuis. Voor schadelijke effecten die optreden door de realisering van ruimtelijke ingrepen op deze soorten, is na in werking treden van het wijzigingsbesluit Artikel 75, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Wel is de zorgplicht onverminderd van toepassing. De zorgplicht schrijft voor om alle werkzaamheden die schade toebrengen aan beschermde soorten, zoveel mogelijk in de meest gunstige periode te plannen – voorzover dit in redelijkheid kan worden geveegd.

Flora

De aangetroffen Kleine maagdenpalm is hoogst waarschijnlijk aangeplant, waardoor geen aanvullende eisen gesteld worden. ('Vrijstelling voor gekweekte planten behorende tot een inheemse beschermde plantensoort; Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 9').

Zoogdieren

Het is wenselijk om het plangebied niet bouwrijp te maken in de voortplantingsperiode van de aangetroffen zoogdiersoorten (maart tot augustus).

Amfibieën

De meest geschikte periode voor het bouwrijp maken van het plangebied is 15 juli-oktober. In deze periode zijn Bruine kikker en Gewone pad nog niet in winterslaap en kunnen deze soorten nog eenvoudig uitwijken.

4.3 'Overige soorten (Gedragscode)'

Er zijn geen soorten aangetroffen in het plangebied die vallen onder het beschermingsregime 'Overige soorten'. Zodoende hoeft bij werkzaamheden in het plangebied geen gedragscode opgevolgd te worden.

4.4 'Soorten van Bijlage I AMvB Artikel 75'

Er zijn geen soorten aangetroffen/ te verwachten in het plangebied die vallen onder het beschermingsregime 'Bijlage I AMvB artikel 75'.

'Soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV'

In het landhuis of de omringende bomen zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van vleermuizen (o.a. Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis) aanwezig. Alle vleermuizen zijn opgenomen op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Het is slechts onder zeer strenge voorwaarden mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het aantasten van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Indien vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetast worden, dient invulling gegeven te worden aan elk van de criteria 'bij de wet genoemd belang', 'geen alternatief', 'geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort geven'.

Omdat – als gevolg van het ongunstige inventarisatiemoment – niet duidelijk is of er schadelijke effecten aan vleermuizen optreden, wordt geadviseerd in de periode april-half september 2005 vervolgonderzoek uit te voeren.

4.5 'Alle van nature voorkomende vogelsoorten'

In het plangebied zijn diverse broedvogelsoorten aanwezig.

Het is slechts onder zeer strenge voorwaarden mogelijk ontheffing te verkrijgen voor schade aan en verstoring van vogels. Er mogen derhalve geen activiteiten worden ondernomen op locaties waar nesten of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de vogels aanwezig zijn. Werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren of beschadigen dienen gefaseerd te worden door uitvoering in de periode voor 15 maart en na 15 juli.

Door aanwezigheid van verschillende soorten broedvogels dienen bomen en heesters buiten het broedseizoen (15 maart-15 juli) gekapt/ gerooid te worden.

Het verdwijnen van broedbiotoop zal geen gevaar opleveren voor de 'gunstige staat van instandhouding' van de aanwezige broedvogelsoorten. Het betreft algemeen voorkomende soorten die in de omgeving van het plangebied voldoende uitwijkmogelijkheden in tuinen, parken en bossen hebben.

5 CONCLUSIES & AANBEVELINGEN

- Realisatie van de woningen zal geen significant nadelige effecten hebben op de nabijgelegen PEHS, Vogel- en Habitatrictlijngebied 'IJssel', natuurmonumenten en in provinciaal beleid aangemerkte 'natuur buiten de EHS'.
- Er is één beschermde plantensoort aangetroffen, namelijk Kleine maagdenpalm en één soort van de Rode lijst, namelijk Wilde tijm. Voor schade aan Kleine maagdenpalm hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.
- Er zijn vijf beschermde zoogdiersoorten aanwezig, allen zogenaamde 'algemene soorten' waarvoor in de Wetswijziging Artikel 75 vrijstelling geldt.
- Er zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in het landhuis of omringende bomen. Vervolgonderzoek in de periode april- half september 2005 kan meer duidelijkheid verschaffen over de aan- of afwezigheid van deze strikt beschermde soortgroep. Indien vaste verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, kan dit voorwaarden stellen of beperkingen geven aan werkzaamheden in het plangebied.
- Door aanwezigheid van verschillende soorten broedvogels dienen bomen en heesters buiten het broedseizoen (15 maart-15 juli) gekapt/ geroid te worden.
- De amfibieën Bruine kikker en Gewone pad zijn overwinterend in het plangebied te verwachten. Beiden zijn in de Wetswijziging Artikel 75 geclassificeerd als 'algemene soorten' waarvoor vrijstelling geldt.
- Het is gewenst om het plangebied bouwrijp te maken in de periode september-februari ten einde de schadelijke effecten op flora- en fauna te minimaliseren.
- Het is aan te bevelen om de aanwezige beeldbepalende bomen in te passen in het ontwerp. Dit is eveneens gewenst voor de groenstrook langs De Gaarde en de groenstrook op de grens van opslagterrein en de tuin van het landhuis. De groenstroken en bomen zijn vooral van belang voor zoogdieren, broedvogels en amfibieën.
- Het is aan te bevelen om struiken en bomen niet alleen te selecteren op hun esthetische voorkomen, maar ook op hun ecologische betekenis. Dit kan veelal ook samengaan. Gunstig is om bij de strukkeuze gebruik te maken van zowel bladhoudende als bladverliezende struiken evenals struiken met doornen en stekels, struiken met verschillende bloeitijden, botanische rozen (stuifmeel voor insecten, bottels voor vogels) en inheemse lianplanten zoals Klimop. Op deze wijze kunnen broed- en schuilplaatsen worden gecreëerd.

BIJLAGEN

6

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Bode A.D., A.J. Dijkstra, B. Hoekstra, R. Hoeve & R. Zollinger (1999). *De Zoogdieren van Overijssel*. Voorkomen, verspreiding en ecologie van de in het wild levende zoogdieren.
- Broekhuizen S. *et al.* (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Stichting Uitgeverij KNNV.
- Crombaghs, B.H.J.M., Berg, N van den & A.B. Goutbeek (2002). *Vissen in Overijssel*. Verspreidingsatlas van zoetwatervissen in stromende en stilstaande wateren in Overijssel.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Nöllert, A. & C. Nöllert (2001). *Amfibieëngids van Europa*. Tirion Uitgevers BV, Baarn.
- Natuurloket (www.natuurloket.nl)
- Organisatie te Verbetering van de Binnenvisserij (2000). CD-ROM: *De Nederlandse zoetwatervissen*. Een eerste kennismaking. OVB, Nieuwegein.
- Provincie Overijssel, 2001. *Streekplan Overijssel 2000+*. Plannen voor Ruimte, Water en Milieu.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 tot 2000*. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

BIJLAGEN

SOORTENLIJST

Soort	Terreingebruik en verwachte aantal	Locatie	Status
Flora:			
Kleine maagdenpalm	B	Singel	Beschermd F&F-wet: Algemene soorten
Wilde tijm	B	Opslagterrein	Rode Lijst 2
Sint Janskruid	A	Opslagterrein	-
Zoogdieren:			
Gewone dwergvleermuis	Mogelijk voortplantend (0-80)	Landhuis	Beschermd F&F-wet: Habitatrichtlijn Bijlage IV
Laatvlieger	Mogelijk voortplantend (0-30)	Landhuis	Beschermd F&F-wet: Habitatrichtlijn Bijlage IV
Rosse vleermuis	Mogelijk voortplantend (0-40)	Bomen	Beschermd F&F-wet: Habitatrichtlijn Bijlage IV
Egel	Voortplantend (2-10)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Algemene soorten
Veldmuis	Voortplantend (8-20)	Ruige hoekjes	Beschermd F&F-wet: Algemene soorten
Huisspitsmuis	Voortplantend (8-30)	Bosschages + Ruige hoekjes	Beschermd F&F-wet: Algemene soorten
Bosmuis	Voortplantend (16-60)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Algemene soorten
Rosse woelmuis	Voortplantend (8-30)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Algemene soorten
Vogels:			
Spreeuw	Broedend (0-2)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Boomklever	Broedend (0-1)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Pimpelmees	Broedend (0-2)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Heggenmus	Broedend (0-3)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Houtduif	Broedend (0-4)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Koolmees	Broedend (0-2)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Merel	Broedend (0-4)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Roodborst	Broedend (0-3)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Zwarte kraai	Broedend (0-1)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Boomkruiper	Broedend (0-1)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Tijftjaf	Broedend (0-4)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Vink	Broedend (0-3)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Winterkoning	Broedend (0-3)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels
Zwartkop	Broedend (0-2)	Bosschages	Beschermd F&F-wet: Alle vogels

Soort	Terreingebruik en verwachte aantal	Locatie	Status
Amfibieën en reptielen:			
Gewone pad	Overwinterend (2-15)	Ruige hoekjes en ondergroei bosschages	Beschermd F&F-wet: Algemene soorten
Bruine kikker	Mogelijk overwinterend (0-10)	Ruige hoekjes en ondergroei bosschages	Beschermd F&F-wet: Algemene soorten
Vissen:			
Geen			
Ongewervelden:			
Geen relevante soorten			

Legenda soortenlijst

Flora:

Abundantie (aantallen) zijn als volgt aangeven:

- A 1-10 exemplaren
- B 10-25 exemplaren
- C 25-100 exemplaren
- D 100-1000 exemplaren
- E meer dan 1000 exemplaren

Vogels:

- Het terreingebruik kan zijn: (mogelijk, waarschijnlijk of zeker) broedend, foeragerend, rustend of overvliegend
- Aantal bij broedend in broedparen, anders in individuen

Ecologisch onderzoek Inbreidingslocatie Olst, Gemeente Olst-Wijhe.

**INVENTARISATIEKAART
FLORA**

LEGENDA

Beschermde soorten

Vinc_min = Vinca minor
(Kleine maagdenpalm)

Rode Lijst soorten

Tymu_ser = Thymus serpyllum
(Wilde tijm)

● Waarneming flora

- Bomen
- Wegen
- Watergang
- Bossages en struwelen
- Begrenzing plangebied
- Bebouwing

Inventarisatie
19-09-2004
06-10-2004

concept tek.
18-11-2004

def. tek.
18-11-2004

© ECOGROEN ADVIES BV 2004

**INVENTARISATIEKAART
ZOOGDIEREN**

LEGENDA

- E = Egel
- Waarneming zoogdieren
- Potentiele verblijfplaats
veermuizen

- Bomen
- Wegen
- Watergang
- Bossages en struwelen
- Begrenzing plangebied
- Bebauwing

inventarisatie
19-09-2004
06-10-2004

concept tek.
18-11-2004

def.tek.
18-11-2004

© ECOGROEN ADVIES BV 2004

Ecologisch onderzoek Inbreidingslocatie Olst, Gemeente Olst-Wijhe.

Ecologisch onderzoek Inbreidingslocatie Olst, Gemeente Olst-Wijhe.

**INVENTARISATIEKAART
VOGELS**

LEGENDA

- HD = Houtduif
- M = Merel
- S = Spreeuw

● Waarneming broedvogels

- Bomen
- Wegen
- Watergang
- Bossages en struwelen
- Begrenzing plangebied
- Bebouwing

Inventarisatie
19-09-2004
06-10-2004

concept tek.
18-11-2004

def. tek.
18-11-2004

© ECOGROEN ADVIES BV 2004

Ecologisch onderzoek Inbreidingslocatie Olst, Gemeente Olst-Wijhe.

INVENTARISATIEKAART
VISSSEN EN AMFIBIEËN

LEGENDA

vissen

- B = Baars
- Be = Bempje
- KM = Kleine modderkruiper
- Ze = Zeelt

amfibiëen

- BKi = Bruine kikker
- KW = Kleine watersalamander
- MGK = Middelste groene kikker
- PK = Poelkikker

● Waarneming vissen en amfibiëen

- Bomen
- Wegen
- Watergang
- Bossages en struwelen
- Begrenzing plangebied
- Bebauwing

inventarisatie 19-09-2004
concept tek. 18-11-2004
def.tek. 18-11-2004

© ECOGROEN ADVIES BV 2004

WET- EN REGELGEVING

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Met de Flora- en faunawet is beoogd een geïntegreerd soortenbeschermingsregime te creëren dat voldoet aan de internationale verplichtingen. Doordat het verkrijgen van ontheffing en vrijstelling slechts mogelijk was onder bepaalde voorwaarden, werd de Flora- en faunawet na de inwerkingtreding al snel als belemmerend ervaren in het maatschappelijke verkeer.

De belemmerende factoren werden met name veroorzaakt, door het afwegingskader, dat ook voor zeer algemeen voorkomende soorten gold als b.v. Mol, Veldmuis, Bosmuis en Konijn. Dit zorgde voor onnodige belemmeringen van werkzaamheden en veel administratieve lastendruk.

Begin 2005 zal een wetwijziging van kracht worden waarbij de mogelijkheden verruimd worden voor het verlenen van ontheffing/ vrijstelling van de verbodsbepalingen in het kader van de Flora- en faunawet. Dit geldt met name voor de algemeen voorkomende soorten.

Beschermd dier- en plantensoorten

Beschermd inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

- 1) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
- 2) Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- 3) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
- 4) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.
- 5) Een aantal ongewervelden (o.a. insecten, libellen en kevers) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8 van de Flora- en faunawet. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12 (zie kader). In hoeverre de verbodsbepalingen van toepassing zijn is afhankelijk van het beschermingsregime waartoe de soort behoort.

Algemene verbodsbepalingen voor beschermde inheemse soorten dieren en planten. Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 12.

Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop te sporen.

Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vier beschermingsregimes planten- en diersoorten

Met ingang van het wijzigingsbesluit artikel 75 worden vier verschillende beschermingsregimes van kracht, afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen.

1. 'Algemene soorten'

Onder deze groep vallen o.a. alle algemeen voorkomende beschermde zoogdieren, amfibieën en vaatplanten (in totaal 43 soorten). Voor overtreding van verbodsbepalingen t.o.v. deze soorten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden wanneer:

- sprake is van een bij de wet genoemd belang¹;
- de gunstige staat van instandhouding van de soort gegarandeerd blijft.

Wel blijft de zorgplicht uit artikel 2 onverminderd van toepassing:

'Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of na te laten.'

2. 'Overige soorten (gedragscode)'

Onder deze groep vallen een aantal minder algemene soorten (in totaal 101), waarvoor vrijstelling verkregen kan worden van de verbodsbepalingen 8 t/m 12 indien:

- sprake is van een bij de wet genoemd belang¹;
- de gunstige staat van instandhouding van de soort gegarandeerd blijft;
- de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

De gedragscode zal per sector (o.a. Bosbouw, Bouw en Landbouw) worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Minister van LNV. De gedragscode geeft richtlijnen aan om schade aan de soort te voorkomen of minimaliseren (Artikel 16c wijzigingsbesluit).

3. 'Soorten van Bijlage I AMvB Artikel 75 en soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV'

Onder de eerste groep vallen met name soorten die een kwetsbare status hebben (in totaal 37 soorten). Ze krijgen na de wetswijziging een vergelijkbare bescherming als soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV.

Voor deze soorten blijft een ontheffingsaanvraag voor de artikelen 8 t/m 12 altijd noodzakelijk. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

- er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹;
- er is geen alternatief;
- de activiteiten doen geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De laatste twee criteria worden in het wijzigingsbesluit samengevat als 'zorgvuldig handelen', waarbij elke vorm van schade aan de soort voorkomen moet worden. Aan alle drie criteria moet gelijktijdig voldaan worden.

4. 'Alle van nature voorkomende vogelsoorten'

Voorheen was nooit vrijstelling mogelijk voor van nature voorkomende vogelsoorten. Nu kan alleen vrijstelling verkregen worden indien:

- sprake is van belang a) t/m d);
- sprake is van onopzettelijk verstoren (artikel 10) in geval van bij de wet genoemde belangen, en er geen wezenlijke invloed (significante effecten) is;
- In geval van belang g), behalve in de periode 15 maart-15 juli.

¹ a) de bepalingen inzake de gemeenschappelijke markt en een vrij verkeer van goederen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap; b) de bescherming van flora en fauna; c) de veiligheid van het luchtverkeer; d) de volksgezondheid of openbare veiligheid; e) dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten; f) het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren; g) belangrijke overlast veroorzaakt door dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort; h) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en in de bosbouw; i) bestendig gebruik; j) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogel- en Habitatrichtlijn (externe werking)

De richtlijngebieden – ook wel Speciale Beschermingszones of SBZ genoemd - worden beschermd op grond van artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Belangrijk element van artikel 6 is het afwegingskader voor nieuwe activiteiten. Dit afwegingskader bestaat eruit dat nieuwe activiteiten met mogelijk significante gevolgen op hun schadelijkheid voor de natuur moeten worden onderzocht. Voornoemde activiteiten kunnen doorgang vinden als uit een zogenaamde passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Deze externe werking houdt in dat ook activiteiten buiten een richtlijngebied op hun schadelijkheid moeten worden beoordeeld.

Als uit een passende beoordeling blijkt dat een activiteit natuurlijke kenmerken aantast, mag geen toestemming worden verleend tenzij er geen ander alternatief is, er een dwingende reden van groot openbaar belang is en compenserende maatregelen worden getroffen.

Afhankelijk van de waarde waarvoor een gebied is aangewezen en de mate waarin deze waarde beïnvloed wordt door een bepaalde activiteit is er sprake van een significant effect. Of er daadwerkelijk sprake is van een significant effect is afhankelijk van een groot aantal factoren zoals grootte, ligging van het gebied, de aard en de intensiteit van de activiteit, de afstand tot het gebied en de beschermde waarden van het gebied - de zogenaamde kwalificerende soorten en/of habitats.

Vogelrichtlijngebieden zijn aangewezen als Speciale Beschermingszone wanneer het gebied behoort tot de vijf belangrijkste broedgebieden van een soort van Bijlage I, of als in het gebied minimaal 1% van biogeografische populatie van een bepaalde trekvogelsoort (o.a. ganzen en zwanen) herbergt. Habitatrichtlijngebieden kunnen aangewezen zijn voor zowel soorten (in dat geval opgenomen in Bijlage II van de Habitatrichtlijn) als habitats.

Rode lijsten

Naast beschermde soorten wordt aandacht besteed aan het voorkomen van soorten van de Rode Lijst. De Minister van LNV heeft ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd². Voor Rodelijst-soorten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

² Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna

WET- EN REGELGEVING

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Met de Flora- en faunawet is beoogd een geïntegreerd soortenbeschermingsregime te creëren dat voldoet aan de internationale verplichtingen. Doordat het verkrijgen van ontheffing en vrijstelling slechts mogelijk was onder bepaalde voorwaarden, werd de Flora- en faunawet na de inwerkingtreding al snel als belemmerend ervaren in het maatschappelijke verkeer.

De belemmerende factoren werden met name veroorzaakt, door het afwegingskader, dat ook voor zeer algemeen voorkomende soorten gold als b.v. Mol, Veldmuis, Bosmuis en Konijn. Dit zorgde voor onnodige belemmeringen van werkzaamheden en veel administratieve lastendruk.

Begin 2005 zal een wetswijziging van kracht worden waarbij de mogelijkheden verruimd worden voor het verlenen van ontheffing/ vrijstelling van de verbodsbepalingen in het kader van de Flora- en faunawet. Dit geldt met name voor de algemeen voorkomende soorten.

Beschermd dier- en plantensoorten

Beschermd inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

- 1) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
- 2) Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- 3) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
- 4) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.
- 5) Een aantal ongewervelden (o.a. insecten, libellen en kevers) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8 van de Flora- en faunawet. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12 (zie kader). In hoeverre de verbodsbepalingen van toepassing zijn is afhankelijk van het beschermingsregime waartoe de soort behoort.

Algemene verbodsbepalingen voor beschermde inheemse soorten dieren en planten. Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 12.

Artikel 8:	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9:	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10:	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11:	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12:	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vier beschermingsregimes planten- en diersoorten

Met ingang van het wijzigingsbesluit artikel 75 worden vier verschillende beschermingsregimes van kracht, afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen.

1. 'Algemene soorten'

Onder deze groep vallen o.a. alle algemeen voorkomende beschermde zoogdieren, amfibieën en vaatplanten (in totaal 43 soorten). Voor overtreding van verbodsbepalingen t.o.v. deze soorten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden wanneer:

- sprake is van een bij de wet genoemd belang¹⁾;
- de gunstige staat van instandhouding van de soort gegarandeerd blijft.

Wel blijft de zorgplicht uit artikel 2 onverminderd van toepassing:

'Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergeïjk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of na te laten.'

2. 'Overige soorten (gedragscode)'

Onder deze groep vallen een aantal minder algemene soorten (in totaal 101), waarvoor vrijstelling verkregen kan worden van de verbodsbepalingen 8 t/m 12 indien:

- sprake is van een bij de wet genoemd belang¹⁾;
- de gunstige staat van instandhouding van de soort gegarandeerd blijft;
- de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

De gedragscode zal per sector (o.a. Bosbouw, Bouw en Landbouw) worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Minister van LNV. De gedragscode geeft richtlijnen aan om schade aan de soort te voorkomen of minimaliseren (Artikel 16c wijzigingsbesluit).

3. 'Soorten van Bijlage I AMvB Artikel 75 en soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV'

Onder de eerste groep vallen met name soorten die een kwetsbare status hebben (in totaal 37 soorten). Ze krijgen na de wetswijziging een vergelijkbare bescherming als soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV. Voor deze soorten blijft een ontheffingsaanvraag voor de artikelen 8 t/m 12 altijd noodzakelijk. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

- er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹⁾;
- er is geen alternatief;
- de activiteiten doen geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De laatste twee criteria worden in het wijzigingsbesluit samengevat als 'zorgvuldig handelen', waarbij elke vorm van schade aan de soort voorkomen moet worden. Aan alle drie criteria moet gelijktijdig voldaan worden.

4. 'Alle van nature voorkomende vogelsoorten'

Voorheen was nooit vrijstelling mogelijk voor van nature voorkomende vogelsoorten. Nu kan alleen vrijstelling verkregen worden indien:

- sprake is van belang a) t/m d);
- sprake is van onopzettelijk verstoren (artikel 10) in geval van bij de wet genoemde belangen, en er geen wezenlijke invloed (significante effecten) is;
- In geval van belang g), behalve in de periode 15 maart-15 juli.

¹ a) de bepalingen inzake de gemeenschappelijke markt en een vrij verkeer van goederen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap; b) de bescherming van flora en fauna; c) de veiligheid van het luchtverkeer; d) de volksgezondheid of openbare veiligheid; e) dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten; f) het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren; g) belangrijke overlast veroorzaakt door dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort; h) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en in de bosbouw; i) bestendig gebruik; j) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Notitie

'Aanvullend vleermuizenonderzoek inbreidingslocatie 't Polletje, Olst'

Auteur: ing. Mike Wallink
Project: Saa(02)_280905
Datum: 9 november 2005
Status: conceptnotitie

ecogroen advies bv

Postbus 625, 8000 AP Zwolle

t:038 423 64 64

f:038 423 64 65

info@ecogroen.nl

www.ecogroen.nl

1 Situatie

Ten behoeve van een inbreidingsproject aan de J. Hooglandstraat in Olst is door EcoGroen Advies in het najaar van 2004 ecologisch onderzoek¹ uitgevoerd op deze locatie. Destijds zijn het landhuis en enkele omringende bomen beoordeeld als potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. In de rapportage werd aanbevolen aanvullend vleermuizen-onderzoek uit te voeren in de periode april- half september 2005, waardoor meer duidelijkheid zou ontstaan over de aan- of afwezigheid van deze strikt beschermde soortgroep. Dit aanvullende onderzoek is inmiddels uitgevoerd en de resultaten hiervan zijn in de voorliggende notitie weergegeven.

2 Werkwijze aanvullend vleermuizenonderzoek

Een belangrijk vertrekpunt voor het hier beschreven onderzoek is het gegeven dat vleermuizen meerdere malen per jaar van verblijfplaats (kunnen) wisselen. In oktober verblijven vleermuizen echter in verblijfplaatsen, die de gehele winter worden gebruikt. Daardoor is het aannemelijk dat de aan- of afwezigheid van vleermuizen – ten tijde van het uitgevoerde veldbezoek – in de periode begin oktober 2005- half april 2006 ongewijzigd zal blijven.

Het aanvullende vleermuizenonderzoek is op 4 oktober jl. – onder gunstige omstandigheden; 16 °C, droog en nagenoeg windstil – uitgevoerd. Daarbij zijn, met behulp van een 'batdetector', de invliegopeningen van vleermuizen in zowel het landhuis als enkele bomen nauwlettend in de gaten gehouden. Daarnaast zijn eventueel aanwezige vlieg-, jachtroutes en foerageergebieden van vleermuizen in kaart gebracht in (de directe omgeving van) het plangebied.

3 Resultaten aanvullend vleermuizenonderzoek

Vaste verblijfplaatsen

Het onderzoek wijst uit dat op of in de nabijheid van de inbreidingslocatie geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn aangetroffen.

In de periode van september 2005 tot 15 april 2006 zijn geen vaste verblijfplaatsen van overwinterende vleermuizen te verwachten en kunnen alle gebouwen gesloopt worden (Bijlage I). Ook na deze periode is de kans zeer gering dat in de winterperiode vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn.

Het is echter onduidelijk of de bebouwing in het plangebied fungeert als vaste verblijfplaats voor vleermuizen in de zomerperiode (bijvoorbeeld kraamkolonies). Zekerheidshalve raden wij aan om geen sloopwerkzaamheden te verrichten in meest kwetsbare periode van vleermuizen (1 mei- 1 augustus).

¹ zie EcoGroen rapport met code Wp(24)_220904.

Wanneer het niet mogelijk is om de werkzaamheden buiten deze periode te plannen, dient kort voorafgaand aan de sloop vervolgonderzoek plaats te vinden om duidelijkheid te verkrijgen over de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen in de zomerperiode.

Vliegroutes

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij voor de oriëntatie gebruik maken van bosstructuren om van hun verblijfplaats naar de foerageergebieden trekken. Vanwege dit terugkerende gedrag van vleermuizen kunnen bepaalde bosstructuren een onmisbaar onderdeel van een vliegroure vormen. Dergelijke structuren kunnen daardoor beschermd zijn als geen alternatieve vliegroures mogelijk zijn.

De rij met Zomereiken langs de J. Hooglandstraat vormt een belangrijke jachtroute voor Gewone dwergvleermuizen die zich tussen hun kolonie en hun foerageergebieden (o.a. in het plangebied) verplaatsen. Jachtroutes zijn vliegroures die gelijktijdig ook als foerageergebied gebruikt worden.

De jachtroute van de Gewone dwergvleermuis blijft intact, omdat de aanwezige Zomereiken langs de J. Hooglandstraat behouden blijven. Wel is het mogelijk dat als gevolg van de herontwikkeling het plangebied minder aantrekkelijk wordt als foerageergebied voor aangetroffen soorten. Zowel Laatvlieger als Gewone dwergvleermuis zijn weinig kritisch in hun keuze voor foerageergebied en in de omgeving is bovendien voldoende alternatief foerageergebied voorhanden.

Foeragerende vleermuizen

In en aan de randen van het onderzoeksgebied zijn twee foeragerende vleermuissoorten aangetroffen, namelijk Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Vooral de terreinen ten noorden en zuiden van het landhuis vormen geschikt foerageergebied voor deze soorten. Ten oosten van de inbreidingslocatie is bovendien een baltsend mannetje Gewone dwergvleermuis aangetroffen.

Op de inventarisatiekaart 'Vleermuizen' in Bijlage II zijn zowel de foeragerende vleermuizen als de jachtroute weergegeven.

4 Conclusie

Conclusie

- Samengevat zullen de voorgenomen ontwikkelingen niet schadelijk zijn voor de strikt beschermde vleermuizen, mits de werkzaamheden uitgevoerd worden in de periode oktober tot medio half april 2006. Ook na deze periode is de kans zeer gering dat in de winterperiode vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn.
- Het aanvragen van ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet m.b.t. vleermuizen en het nemen van mitigerende en/of compenserende maatregelen is niet aan de orde, mits de werkzaamheden uitgevoerd worden in periode oktober tot medio half april.
- Indien de werkzaamheden buiten deze periode gepland worden, dient vervolgonderzoek plaats te vinden om duidelijkheid te verkrijgen over de aanwezigheid van gebouw- en boombewonende vleermuizen in de zomerperiode.

BIJLAGE II: SEIZOENSACTIVITEIT VLEERMUIZEN

Alle vleermuizen zijn strikt beschermd in Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn

Periode 1: de winterslaap

Aan het eind van de maand september zoeken vleermuizen een plek op om te overwinteren. Normaal gesproken blijven ze in winterslaap tot circa midden april. Onder gunstige weersomstandigheden – bij hoge temperaturen – zijn ze echter ook ‘s winters wel eens actief.

Indien sloop gepland is in de periode ‘oktober – half april’ is nader onderzoek tot half september – wanneer de soort nog actief is – het meest efficiënt. Na deze maand is het erg moeilijk vleermuizen nog vast te stellen.

Als er geen vleermuizen aanwezig blijken te zijn dient zo spoedig mogelijk – binnen enkele dagen – gesloopt te worden. Zo wordt de kans geminimaliseerd dat in de tijd tussen het onderzoek en de sloop zich als nog vleermuizen vestigen. Zijn er wel overwinterende vleermuizen vastgesteld, dan kan de sloop uitgesteld worden tot circa de tweede helft van april. In sommige gevallen kunnen de vleermuizen door een professional afgevangen worden.

Periode 2: het voortplantingsseizoen

Gedurende het voortplantingsseizoen van circa mei – juli, zijn vleermuizen niet honkvast. Zij wisselen regelmatig van locatie om parasieten te ontwijken of gunstiger jachtgebied te zoeken. Daarbij worden de jongen op de buik meegenomen.

Wanneer in deze periode een kraamkolonie wordt vastgesteld, kan afgewacht worden tot de kraamkolonie zich verplaatst. Daarvoor dient circa wekelijks geïnventariseerd te worden. Zolang de kraamkolonie aanwezig is kan niet tot sloop overgegaan worden. Ook afvangen is geen optie, omdat de Habitatrichtlijn stelt dat de soort in het geheel niet gestoord of geschaad mag worden.

Periode 3: voor en na het broedseizoen

Midden april ontwaken vleermuizen uit hun winterslaap en beginnen te foerageren om weer op sterkte te komen. In deze periode zijn vleermuizen niet honkvast en zijn ze het minst kwetsbaar.

Direct na het voortplantingsseizoen, in de periode van begin augustus tot half september, zijn vleermuizen eveneens relatief weinig kwetsbaar en nog goed te inventariseren. De jongen zijn dan grootgebracht en de soort is druk doende vetreserves aan te leggen voor de winterslaap.

Indien in deze periodes gesloopt gaat worden is het noodzakelijk maximaal een week van tevoren te inventariseren. Indien vleermuizen aanwezig zijn dan kunnen deze eventueel afgevangen worden. Zijn ze op het moment van inventariseren niet aanwezig, dan is het altijd mogelijk dat ze er een week later wel zitten. Vleermuizen verplaatsen zich regelmatig in deze periode, dus is het aan te raden zo weinig mogelijk tijd tussen onderzoek en sloop te laten zitten.

Schema van de seizoensactiviteit van vleermuizen.

BIJLAGE 11: INVENTARISATIEKAART VLEERMUIZEN

